

## Kokousmuistio

### Terveet tilat 2028 -johtoryhmän kokous

**Aika** Keskiviikko 27.3.2019 klo 08:45-09:55

**Paikka** Valtioneuvoston linna, nh. Konselji

#### Paikalla

##### Jäsenet

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen**,  
ympäristöministeriö (puheenjohtaja)

Osaston päällikkö **Helena Säteri**, ympäristöministeriö, kansliapäällikkö  
Hannele Pokan (jäsen) sij.

Alivaltiosihteeri **Timo Lankinen** (jäsen), valtioneuvoston kanslia

Osastopäällikkö **Juha Sarkio**, valtiovarainministeriö, alivaltiosihteeri Päivi  
Nergin (jäsen) sij.

Johtaja **Jari Keinänen**, sosiaali- ja terveysministeriö, kansliapäällikkö Päivi  
Sillanaukeen (jäsen) sij.

Kansliapäällikkö **Anita Lehikoinen** (jäsen), opetus- ja kulttuuriministeriö

**Sihteeristö** Hallitusneuvos **Marika Paavilainen**, valtioneuvoston kanslia (hankejohtaja)

Yli-insinööri **Katja Outinen**, ympäristöministeriö (jäsen)

Neuvotteleva virkamies **Vesa Pekkola**, sosiaali- ja terveysministeriö (jäsen)

Projektisuunnittelija **Noora Mahlavuori**, valtioneuvoston kanslia (sihteeri)

#### Muistion

##### liitteet

Kokouskutsu ja kokouksen kulku (ppt) sekä kutsun liitteet 1, 2, 3, 6 ja 7

#### Asialista

##### 1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

##### 2. Asialistan hyväksyminen (liite 1)

Asialista hyväksyttiin muutoksetta.

##### 3. Edellisen kokouksen pöytäkirja (liite 2)

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksetta.

##### 4. Terveet tilat 2028 -foorumin palautekoosteen (liite 3) esittely

Ministerit Tiilikainen, Saarikko ja Grahn-Laasonen kutsuivat ensimmäisen Terveet tilat -foorumin, jotta voitiin keskustella sidosryhmien kanssa vuoden 2019 painopisteistä. Paavilainen kertoi, että Foorumin keskustelujen perusteella Terveet tilat -ohjelman toimeenpano toimenpidealueilla on hyvin kohdallaan. Erityistä

kiitosta saatiin yhteistyön rakentamisesta ja avoimesta viestinnästä. Erikseen toivottiin panostusta tänä vuonna siihen, että 1) ohjelman siirtyy vaalien jälkeen uuden hallituksen ohjelmaan, 2) tutkijoiden verkostoa ja yhteistyötä tuetaan jollakin tavalla ja selvitetään laajemman tutkimusohjelman tarvetta, 3) ihmiset saavat ajantasaista tietoa sisäilmaongelmien terveysvaikutuksista, ohjeita sekä hoitoa.

Puheenjohtaja totesi, että tutkijoiden yhteistyön tukemisella saattaa olla synergiaetuja, joten siihen kannattaa panostaa. Mikäli yhteistyö on jo vakiintunutta, sen jatkamiseen on hyvä kannustaa. Mikäli tutkijat tapaavat toisensa ensimmäistä kertaa esimerkiksi järjestettävässä pyöreän pöydän keskustelussa, on hyvä varautua verkostoitumisen tukemiseen.

Puheenjohtaja viittasi Foorumissa esiin tulleeseen Aamulehden otsikkoon, jossa kerrottiin valtakunnallisesta ilmanvaihtoa koskevasta suosituksesta. Outinen ja Pekkola kertoivat keskustelun edelleen hyvään suuntaan. Foorumin jälkeen on tarkennettu, että ohjeen ovat valmistelleet Sisäilmayhdistys yhdessä kuntien sisäilmaverkoston kanssa, ja että mm. ilmanvaihdon sulkemisen edellytyksenä on oltava varmuus siitä, että rakennuksessa ei ole sisäilmaongelmia. Ilmanvaihdon sulkeminen oikein tehtynä on myös energiansäästöä tukeva toimenpide.

Tarkoitus on jatkaa Foorumin järjestämistä vuosittain.

## **5. Toimenpideohjelman toimenpiteet ja niiden etenemisen seuraaminen**

Toimenpiteiden eteneminen käytiin läpi toimenpidealueittain. Marika Paavilainen (VNK) kertoi alueellisten Terveet tilat -työpajapäivien valmistelusta yhteistyössä aluehallintoviranomaisten ja alueiden kuntien kanssa. Tilaisuuksia tulee todennäköisesti 8–10 ja ne pidetään syyskuun 2019 ja kesän 2020 välisenä aikana. Pajapäivien aikana kunnat räätälöivät itselleen toimivaa mallia säännönmukaisille kiinteistötarkastuksille, käyttäjien kuulemiselle sekä tilojen tarkoituksenmukaisuuden arvioinnille.

Katja Outinen totesi, että YM:n vastuulla olevaa strategista kiinteistöhallintaa kehitetään osana käynnistyvää kuntayhteistyötä. Hän esitteli myös muut YM:n vireillä olevat toimet.

Vesa Pekkola antoi katsauksen STM:n toimiin terveyden ja hyvinvoinnin alalle. Verkkosairaala tukee osaltaan sekä oireilevien että hoitavien tiedontarvetta, hoidon tehostamisen toimien lisäksi vireillä on kuntoutusta kehittäviä toimia, sosiaaliturvan kehittämistä ja säädösten toimivuuden arviointia.

OKM:n toimien osalta kansliapäällikkö Anita Lehikoinen totesi, että OKM tekee yhteistyötä OPH:n kanssa rakentamisalan tutkintoon tähtäävän koulutuksen riittävyyden arvioimiseksi. OPH-yhteistyö on mukana myös tilojen suunnittelun

kehittämisessä. Lehikoinen totesi myös, että OKM:llä voisi olla rooli tutkijoiden yhteistyön rakentamisessa.

Ylijohtaja Juha Sarkio (VM) kertoi Senaatti-kiinteistöjen vuonna 2018 aloittamista säännöllisistä kiinteistöjen sisäilmaolosuhteiden tarkastuksista. Tarkastuksissa oli ilmennyt monenlaisia tilanteita, joihin on syytä puuttua. Tarkastukset tuovat lisätyötä, mutta toisaalta niiden avulla on voitu puuttua ongelmaan ennen sen paisumista. Senaatti-kiinteistöille säännönmukaisista tarkastuksista tulee vakiintunut toimintatapa. Sarkio kysyi, onko keinoa saada jonkinlaista velvoitetta julkisten rakennusten omistajille tehdä tarkastuksia säännönmukaisesti. Helena Säteri kertoi, että maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä tästä on keskusteltu ja tullaan keskustelemaan. Maankäyttö- ja rakennuslakiuudistus jatkuu tulevan hallituskauden aikana, jolloin ehdotusten on tarkoitus valmistua.

Paavilainen kertoi myös sisäilman laatua koskevan selvitystyön (VN TEAS -työ) vaiheesta. Alustavat tutkimustulokset on julkaistu 25.2.2019 VN TEAS Policy Brief -artikkelissa ja loppuraporttia odotetaan lokakuussa 2019. Maaliskuun alussa Kuntaliitto lähetti kuntiin kyselyn sisäilman laadusta ja käytettävissä olevista keinoista tämän selvityksen osana. Kyselyn tuloksista odotetaan tietoa touko-kesäkuussa.

Kansliapäällikkö Lehikoinen muistutti kuntayhteistyön riittävästi koordinoinnista. Useat toisiaan täydentävät kyselyt kuormittavat kuntien vähiä työntekijöitä, mitä pitäisi yrittää välttää.

## **6. Uudelle vaalikaudelle siirtymän valmistelu (ppt-esitys, liite 6 ja 7)**

Keskusteltiin toimista, joilla Terveet tilat -ohjelman toimeenpano siirtyy seuraavalla hallituskaudelle. Sihteeristö on yhteydessä eduskunnan keskeisten valiokuntien sihteeristöihin sekä puolueiden eduskuntaryhmien kanslioihin toimittamalla tiedoksi Juha Sipilän hallituksen Terveet tilat -toimien raportin sekä toimintasuunnitelman tälle vuodelle. Samalla sovitaan yhteistyön aloittamisesta uudella vaalikaudella mm. etsimällä aikaa ensimmäiselle uuden hallituksen ja eduskunnan Terveet tilat -pyöreän pöydän keskustelulle, mahdollisesti jo syyskuun 2019 lopulla. Myös Foorumin ajankohdasta keskusteltiin. Se olisi tarkoitus pitää jo vuoden 2020 alussa.

Ministeriöt ehdottavat uuden hallituksen ohjelmaan kirjausta siitä, että valtioneuvoston periaatepäätöstä terveistä tiloista noudatetaan. Kansliapäällikkö Lehikoinen ehdotti, että tätä voitaisiin vielä täsmentää jollakin hallitustasolle kuuluvalla päätöksellä, jolla olisi merkitystä pullonkaulojen käsittelyssä, ja joka olisi hyvä kirjata jo hallitusohjelmaan. (Kokouksen jälkeen todettiin, että tällainen asia voisi olla säännöllisiin kiinteistön tai sisäilmaolosuhteiden tarkastuksiin velvoittaminen.)

Sihteeristön näkemyksenä on, että johtoryhmän puheenjohtajan olisi hyvä edustaa hallitusta joko ministeri- tai valtiosihteeritasolla.

Hankejohtaja on vaihtumassa. VNK aloittaa uuden hankejohtajan rekrytoinnin. Keskustelussa STM ja YM totesivat, että on ollut tärkeää, että hankejohtaja on valtioneuvoston kansliasta. Paavilainen totesi, että pitkällä hankkeella saattaa olla eri vaiheita. On mahdollista, että toimeenpanon edetessä hankejohtajaa kaivataan lähempänä tekemistä esimerkiksi aluehallinnossa tai substanssiministeriöissä. Tällöinkin VNK:lla voisi olla rooli talousarvio- ja kehysvalmistelun koordinoinnissa sekä parlamentaarisen keskustelun järjestäjänä.

Todettiin, että toimeenpanon alkuvaiheessa on pystytty kehittämään horisontaalista yhteistyötä tukevia välineitä kuten yhteinen momentti sekä määrärahojen ja työajan seurannan sekä työn etenemisen välineet, viestinnän ja vuorovaikutuksen keinot, jotka jo näkyvät kumppaneille. Todettiin myös sihteeristön projektisuunnittelijan työ viestinnän ja vuorovaikutuksen käytännön työssä ja koordinoinnissa.

#### **7. Tiedoksi Terveet tilat 2028 -viestintäsuunnitelma**

Todettiin, että viestintäsuunnitelma on jaettu tiedoksi. Se ohjaa yhteistyötä ja viestintää – ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Jaettuun versioon tehtiin korjaus: YM:n viestintäasiantuntijaksi viestintäyhteistyöhön on palannut Katja Huumo.

#### **8. Seuraava kokous**

Seuraava kokous pidetään syyskuun alussa 2019.

#### **9. Muut ajankohtaiset asiat**

Ei muita ajankohtaisia asioita.

#### **10. Kokouksen päätös**

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.55.